

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
KLAIPĖDOS REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS**

Valstybės biudžetinė įstaiga, Birutės g. 16, LT-91204, Klaipėda, tel. (8 46) 46 64 53,
Faks. (8 46) 46 64 52, el.p. rastine@klrd.am.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190742333

Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutui 2010-02-09 Nr. (9.14.5)-LV4 - 641
H.Manto g.84, 92294, Klaipėda Į 2010-01-19 Nr. 10-32
el.p.: simona@corpi.ku.lt
Kopija
AB „Vakarų laivų gamykla“
el.p.: wsy@wsy.lt
Klaipėdos miesto poveikio aplinkai vertinimo subjektams pagal pridėdamą sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA
dėl planuojamos ūkinės veiklos, užteršto grunto tvarkymo aikštelės statybos,
poveikio aplinkai vertinimo**

1. Informacijos pateikėjas:

Klaipėdos Universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas (kontaktinis asmuo Saulius Gulbinskas, direktoriaus pavaduotojas) H. Manto 84, LT – 92294, Klaipėda; tel.: 846-398848, faksas: 846- 398845.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

AB „Vakarų laivų gamykla“ (kontaktinis asmuo, Egidijus Pocevičius, VLG TVT projektų vadovas - ekologas); Minijos g. 180, Klaipėda; tel. 846-469864; faksas: 846-483747.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Užteršto grunto tvarkymo aikštelės statyba.

Atranka atliekama vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 2005, Nr.84-3105, 2008, Nr. 81-3167) 3 straipsnio 3 dalimi, visi planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai turi teisę reikalauti, o atsakinga institucija, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį ar vietos ypatumus, nuspręsti, kad atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo būtų atliekama ir planuojamai ūkinei veiklai, kuri neįrašyta į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sąrašus.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Užteršto grunto tvarkymo aikštelė bus įrengta vakariniame Smeltės pusiasalio krante, prie nenaudojamo Mažojo uosto (valčių priplaukos), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, Klaipėdos mieste, Klaipėdos apskrityje. Užteršto grunto tvarkymo aikštei įrengti reikalingas teritorijos plotas – 2 - 3 ha. Užteršto grunto tvarkymo aikštelė bus įrengta dalyje 32,5678 ha (kadastrinis Nr. 2101/0010:44) žemės sklypo, kurio pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis kita, naudojimo būdas pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Gretimybėse gyvenamųjų namų nėra. Artimiausi gyvenamieji namai yra kitoje Malkų įlankos pusėje, už Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos, Marių gatvės gyvenamajame kvartale: Kintų g. ir Jurbarko g. gyvenamieji namai. Nuo planuojamos užteršto grunto aikštelės iki artimiausių gyvenamųjų namų yra apie 950 m atstumas.

Planuojama užteršto grunto tvarkymo aikštelė nepatenka į saugomas ar Natura2000 teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausios saugomos teritorijos nuo planuojamos aikštelės yra: Smeltės botaninis draustinis – apie 210 m; Kuršių Nerijos nacionalinis parkas - apie 780 m; Kuršių marios (Natura 2000 teritorija) - apie 1,5 km.

Planuojamos užteršto grunto tvarkymo aikštelės gretimybėse registruotų istorinę, bei architektūrinę vertę turinčių nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų nėra. Artimiausias į nekilnojamo kultūros paveldo registrą įregistruotas objektas yra Karaliaus Vilhelmo kanalas, esantis už 1 km nuo planuojamos užteršto grunto tvarkymo aikštelės.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Užteršto grunto tvarkymo aikštelėje bus galima sandėliuoti iškastą iš uosto akvatorijos užterštą gruntą (vadovaujantis LAND 46A-2002 pagal gruntų klasifikavimą šis gruntas priskiriamas dumbliui). Preliminariu 2008 m. vertinimu uosto akvatorijoje užteršto grunto gali būti apie 200 000 m³, iš kurių daugiausia yra susikaupę Malkų įlankoje, AB „Vakarų laivų gamykla“ plaukiojančių dokų akvatorijoje (apie 130 000 m³). Planuojamos įrengti užteršto grunto tvarkymo aikštelės pajėgumas per metus būtų apie 100 000 m³. Gruntas iš uosto akvatorijos bus iškasamas žemkase arba žemsiurbe ir plukdomas iki krantinės Nr. 151 arba Nr. 152, kurioje bus įrengta švartavimo vieta. Toliau gruntas transportuojamas į aikštelę, kurioje numatomas jo tvarkymas ir sandėliavimas. Galimos dvi užteršto grunto tvarkymo alternatyvos: 1) užteršto grunto nusausinimas ir sandėliavimas naudojant geokonteinerius ir 2) užteršto grunto stabilizavimas.

1. alternatyva. Užteršto grunto nusausinimas ir sandėliavimas naudojant geokonteinerius:

Gruntas iš uosto akvatorijos kasimo rajono išsiurbiamas žemsiurbe. Žemsiurbe gruntas plukdomas iki krantinės Nr. 151, iš kur jis vamzdynu pumpuojamas į užteršto grunto tvarkymo aikštelę. Į vamzdynu paduodamą gruntą įvedami grunto nuvandeninimo bei teršiančių medžiagų surišimo reagentai - akrilo polimerai Poliflock. Apdoroti 1 m³ grunto reikalingas reagento kiekis yra apie 30-35 kg. Sutvarkant užteršto grunto aikštelėje 200 000 m³ grunto sunaudojamų reagentų kiekis siektų 60-70 tonų. Reakcijos metu atsiskiria vanduo bei grunto sausa medžiaga. Bendra masė patenka į geokonteinerį filtracijai bei nuvandeninimui. Procesas vyksta krante specialiai paruoštoje aikštelėje. Geokonteineris dėl savo specialios struktūros bei naudojamų reagentų neleidžia pasišalinti grunto sausai medžiagai bei jame esantiems teršalams. Atsiskyres filtratas išbėga pro geokonteinerio poras, surenkamas filtracijos aikštelėje, išvalomas. Geokonteineris nepraleidžia drėgmės į vidų, bet leidžia jai išgaruoti, todėl nuvandeninimo procesas vyksta toliau (iki 50-60 % sausų medžiagų). Nusausintas gruntas maišuose gali būti saugomas mažiausiai 10 metų. Nusausinto grunto tūris sudarys apie 65-100 tūkst. m³. Išleidžiamo filtrato bendras kiekis apie 700 000 m³.

Pagrindiniai technologiniai įrenginiai, reikalingi užteršto grunto kasimui, nusausinimui ir sandėliavimui naudojant geokonteinerius yra: žemsiurbė (apie 500 m³/h); didelio atsparumo geotekstilės konteineriai grunto nuvandeninimui bei sandėliavimui; specialiai paruošta aikštelė grunto sausavimo, filtrato surinkimo bei tolesnio grunto saugojimo procesui; specialūs saugūs aplinkai grunto kondicionavimo bei teršalų surišimo reagentai; reagentų paruošimo/dozavimo sistema; filtrato kontrolės sistema.

2 alternatyva. Užteršto grunto stabilizavimas:

Ši alternatyva gali būti taikoma kaip nesusijusi su I alternatyva tuo atveju, jei gruntas uosto akvatorijos valymo rajone būtų kasamas žemkase, naudojant „tikslų“ kaušą. Tokiu atveju nereikėtų papildomo grunto nusausinimo ir jį būtų galima iškarto stabilizuoti. Gruntas iš kasimo rajono iškasamas žemkase, pakraunamas į baržas ir plukdomas iki krantinės Nr. 152, kurioje perkraunamas į sunkvežimius ir nuvežamas iki užteršto grunto aikštelės.

Siurbiant gruntą žemsiurbe, reikalingas pirminis nusausinimas. Tokiu atveju, nusausinimui naudojamas I alternatyvos metodas – t.y. grunto supylimas į geotekstilės konteinerius.

Užteršto grunto stabilizavimui taikomas masės stabilizavimo metodas - įterpiamos teršalus imobilizuojančios medžiagos t.y. nuosėdos mechaniškai sumaišomos su rišančiomis medžiagomis, tokiomis kaip cementas, šlakas arba pelenai. Šio proceso metu nuotekų susidarymas nenumatomas.

Pagrindiniai technologiniai įrenginiai: sausų rišančių medžiagų silosai; kovejeris sudrėkintos rišančios medžiagos padavimui; grunto padavimo talpa; maišytuvai; kontrolės blokas; išvalyto grunto talpa.

Užteršto grunto stabilizavimo metodo pagrindinis privalumas – iš iškasto grunto pagaminama statybinė medžiaga, kuri gali būti naudojama uosto teritorijos formavimui, bei kitiems statybos darbams..

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Ūkinės veiklos organizatorius techninio projekto regimo stadijoje privalo pasirinkti vieną iš dviejų užteršto grunto tvarkymo alternatyvų. Ūkinės veiklos organizatorius statinio projekto aplinkos apsaugos dalyje privalo išspręsti, kaip bus toliau tvarkomas gruntas, jeigu bus pasirinkta įgyvendinti I grunto tvarkymo alternatyva ir gruntas nebus tikslingai panaudojamas. Statinio projekte turi būti numatytos techninės priemonės kurios užtikrintų, kad išleidžiant filtratą į gamtinę aplinką ar nuotakyną nebūtų pažeidžiami Nuotekų tvarkymo reglamento (Žin., 2007, Nr.110-4522) reikalavimai (buferinių talpų įrengimas, užtikrinančių susidarančio filtrato kiekio kaupimą iki tol kol nebus atlikti filtrato kokybiniai tyrimai, leisiantys priimti sprendimai kur bus išleidžiamos nuotekos į gamtinę aplinką

ar nuotakyną) ir prevencinės priemonės (monitoringo vykdymas), užtikrinančios, kad laiku būtų pastebėtas aplinkos teršimas ir imtasi priemonių teršimo priežastims pašalinti. Vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais (Žin., 2009, Nr. 113-4831), ūkinės veiklos organizatorius privalo numatyti monitoringo programos grunto paėmimo ir filtrato išleidimo į aplinką vietose rengimą statinio projekte. Vadovaujantis minėto teisės akto 15.2 papunkčiu, monitoringo programa turi būti parengta ir suderinta su atsakingomis institucijomis likus 3 mėnesiams iki planuojamos ūkinės veiklos pradžios.

6.2. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472, 2010, 2-81) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridedant laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Įgyvendinus šį projektą bus išspręsta iškasto iš uosto akvatorijos užteršto grunto, kurį vadovaujantis LAND 46A-2002 *Grunto kasimo Jūrų ir Jūrų uostų akvatorijose bei iškastų gruntų tvarkymo taisyklėmis*, draudžiama gramzdinti jūroje, tvarkymo problema. Bus galima išvalyti užterštas uosto akvatorijos vietas, tame tarpe AB „Vakarų laivų gamykla“ dokų akvatorijas, kuriose dėl susikaupusių nuosėdų dokų duobėse, yra apsunkintas visos įmonės darbas bei laivų remonto veikla. Iškasus gruntą, palengvės laivų išplaukimas/iplaukimas į dokus, pagerės laivybos, o tuo pačiu ir uosto saugumo sąlygos. Sukurta užteršto grunto tvarkymo infrastruktūra, leis išvengti neteisėto aplinkos teršimo atveju.

7.2. užteršto grunto tvarkymo aikštelės įrengimo vieta atitinka 2004-06-23 Klaipėdos miesto tarybos sprendimu Nr.1-247 patvirtintiems Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos į pietus nuo Senosios Smiltelės gatvės detaliojo plano sprendiniams.

7.3. Numatytos poveikio aplinkai sumažinimo priemonės: a) užteršto grunto tvarkymo aikštelės teritorija bus padengta vandeniui nelaidžia HDPE plėvele, kuri neleis teršalams patekti į gruntą ir gruntinius vandenius; b) naudojami grunto sandėliavimui ar nusausinimui (priklausomai nuo pasirinktos grunto tvarkymo alternatyvos) geokonteineriai sulaiko virš 90 % grunte esančių teršiančių medžiagų ir nepraleidžia kvapų į aplinką; c) grunto iš uosto akvatorijos kasimo metu pastebėjus naftos plėvelę bus naudojamos boninės užtvaros šiems teršalams surinkti; c) jei bus įgyvendinta II alternatyva, stabilizuotas gruntas bus panaudotas kaip statybinė medžiaga uosto teritorijų formavimui ar kitiems statybų darbams d) baigus užteršto grunto tvarkymo aikštelės eksploataciją, teritorija bus rekultivuota ir panaudota uosto reikmėms.

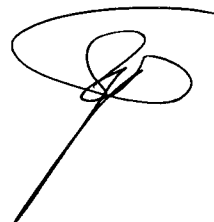
7.4. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie aplinkos ministerijos 2009-10-01 raštu Nr.V3-10.7-1717 pateikė išvadą, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nedarys reikšmingo poveikio Natura2000 teritorijoms bei jose saugomoms vertybėms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

PRIDEDAMA: Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos 2009-10-01 rašto Nr.V3-10.7-1717 kopija, 2 lapai.

8. Priimta atrankos išvada:

AB „Vakarų laivų gamykla” planuojamai ūkinei veiklai – užteršto grunto tvarkymo aikštelės statyba – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Direktorius pavaduotojas, pavaduojantis direktorių

Alfredas Šepštas

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2672, el. p. vstt@vstt.lt <http://www.vstt.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio
aplinkos tyrimų ir planavimo institutas

2009-10-01

Nr. V3-10.7-1717

į 2009-09-03

Nr. 09-373

DĖL PLANUOJAMO ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO „NATURA 2000“ TERITORIJOMS REIKŠMINGUMO IŠVADOS PATEIKIMO

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Užteršto grunto sandėliavimo aikštelės įrengimas.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas):

AB „Vakarų laivų gamykla“, Minijos g. 180, Klaipėda.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas:

Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, H. Manto 84, LT – 92294, Klaipėda, tel. 8-46-398848, faksas 8-46-398845.

Įsteigtų ar potencialių „Natura 2000“ teritorijų, kurioms galimas poveikis buvo nagrinėtas, pavadinimai bei jų pagrindinės vertybės:

- **Kuršių nerija (LTNER0005)** - buveinių apsaugai svarbi teritorija (toliau – BAST), kurioje saugomos šios Europos Bendrijos svarbos buveinės ir rūšys: 2110 Užumazginės pustomos kopos; 2120 Baltosios kopos; 2130* Pilkosios kopos; 2140* Kopų varnauogynai; 2170 Kopų gluosnynai; 2180 Medžiais apaugusios pajūrio kopos; 2190 Drėgnos tarpkopės; 2320 Pajūrio smėlynų tyruliai; didysis auksinukas; pajūrinė linažolė; perpelė. Planuojama aikštelė nuo BAST nutolusi apie 780 m atstumu.

- **Kuršių nerijos nacionalinis parkas (LTKLAB0001)** - paukščių apsaugai svarbi teritorija (toliau - PAST), kurio saugomos šios vertybės: juodieji pesliai (*Milvus migrans*), jūriniai ereliai (*Haliaeetus albicilla*), ligutės (*Lullula arborora*), dirvoniniai kalviukai (*Anthus campestris*), migruojančių ir žiemojančių vandens paukščių sankauptų vietos Baltijos jūroje ir Kuršių mariose, taip pat paukščių migracinių srautų susiliejiimo vietos. Planuojama aikštelė nuo PAST nutolusi apie 780 m atstumu.

- **Kuršių marios (LTSIU0012)** – BAST, kurioje saugomos šios Europos Bendrijos svarbos buveinės ir rūšys: 1130, Upių žiotys; 1150, Lagūnos; Baltijos lašiša: kartuolė; ožka; paprastasis kirtiklis; perpelė; salatis, upinė nėgė. Be to, šioje teritorijoje nustatytos migruojančių vandens paukščių rūšys (mažoji gulbė, smailiauodegė anti, didysis ir mažasis dančiasnapiai, mažasis kiras; jūrinio erelio mitybos vieta), kurių individų gausa atitinka PAST kriterijus. Planuojama aikštelė nuo BAST, PAST nutolusi apie 1,5 km atstumu.

Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Užteršto grunto sandėliavimo aikštelę planuojama įrengti vakariniame Smeltės pusiasalio krante esančiame kitos paskirties žemės sklype (2-3 ha ploto), kurio naudojimo būdas - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, naudojimo pobūdis - pramonės ir sandėliavimo ūkinių statybų. Numatomas sandėliuoti grunto kiekis sudaro 200 000 m³. Gruntas iš kasimo rajono bus

iškasamas žemkase arba žemsiurbe ir plukdomas iki krantinės, kurioje bus įrengta švartavimo vieta. Vėliau gruntas bus transportuojamas į grunto sandėliavimo aikštelę, kurioje numatomas jo tvarkymas ir laikinas sandėliavimas. Nagrinėjamos dvi šiuo metu uostų akvatorijose iškasamų užterštų gruntų tvarkymui plačiausiai taikomos alternatyvos:

I alternatyva – užteršto dumblo nusausinimas ir sandėliavimas, naudojant geokonteinerius. Užterštas gruntas iš kasimo rajono išsiurbiamas žemsiurbe ir ja gruntas bus plukdomas iki krantinės Nr. 151, iš kur vamzdynu pumpuojamas į užteršto grunto sandėliavimo aikštelę. Į vamzdynu paduodamą gruntą įvedami dumblo kondicionavimo bei teršalų surišimo reagentai (akrilo polimerai). Reakcijos metu atsiskiria vanduo bei sausa dumblo medžiaga. Bendra masė patenka į geokonteinerių filtracijai bei nuvandeninimui.

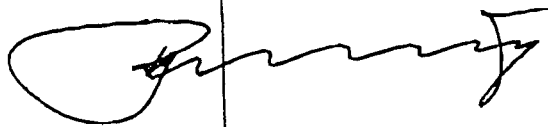
II alternatyva – grunto stabilizavimo metodas su galimybe vėliau jį panaudoti teritorijų formavimui. Gruntas iš kasimo rajono iškasamas žemkase, pakraunamas į baržas ir plukdomas iki krantinės Nr. 152, kurioje perkraunamas į sunkvežimius ir nuvežamas iki užteršto grunto sandėliavimo aikštelės. Užteršto grunto stabilizavimui taikomas masės stabilizavimo metodas – įterpiamos teršalus imobilizuojančios medžiagos t.y. nuosėdos mechanškai sumaišomos su rišančiomis medžiagomis, tokiomis kaip cementas, šlakas arba pelenai. Planuojamoje aikštelėje yra galimybė taikyti abi šias alternatyvas, todėl galutinį sprendimą nulems konkurso būdu pasirinkto rangovo geriausias pasiūlymas.

Numatomos įdiegti technologijos, leisiančios užtikrinti aikštelės eksploataciją be emisijų į vandenį, orą, dirvožemį ir kraštovaizdžio pokyčių, sumažins bet kokią galimą poveikį gamtinei aplinkai. Be to, planuojamoje užteršto grunto sandėliavimo aikštelėje numatytos prevencinės poveikio aplinkai mažinimo priemonės.

Veiklos elementai, galintys sukelti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms: nėra (užteršto dumblo aikštelė planuojama industrinėje jūrų uosto teritorijoje; veikla bus vykdoma, prisilaikant numatytų prevencinių poveikio aplinkai mažinimo priemonių).

Išvada: Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nedarys reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms bei jose saugomoms vertybėms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

Direktorė

Rūta Baškytė